

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK) MARCH 24, 1944

STEVILKA (NUMBER) 69

Preiskava glede živeža v skladiščih, ki baje gnije

WASHINGTON, 22. marca. — Nocoj se je zvedelo, da je Trumanov senatni odsek začel preiskavo, da se dožene, koliko rešnice je na govoricah, da so v živilskih skladiščih vzhodno od Ohija tako natrpna z živežem, da gnije in propada, medtem, ko obstoji pomanjkanje gotovih živil za civiliste.

Preiskava bo predvsem šla za tem, da se dožene, koliko mesa in drugega živeža, ki se hitro pokvari, ima vlada v skladiščih za armado.

Znano je, da kar se New Yorka tiče, so tam vse hladilne naprave do skrajnosti natrpne, in nedavno je bilo predlagano, da se hladilne naprave v mestu poveča za nadaljnjih milijon kubnih čevljev.

Kako so se slovaške čete borile v Rusiji

NEW YORK, 13. marca. (O.N.A.) — Uradno poročilo je bilo objavljeno danes, ki opisuje, kako se je žrtvovalo 600 slovaških vojakov na ruski fronti, da bi s tem omogočili 2000 svojih tovarišev, da pobegnejo na rusko stran.

Slovaški bataljon je prešel na rusko stran Rusov preteklega meseca oktobra — in že prve vesti, ki so prihajale iz Moskve, so poudarjale visoke izgube, s katerimi se morala plačati zadnja straža prehod svojih tovarišev v ruske linije. Sedanje poročilo je zdala uradna češkoslovaška vojaška agentura v New Yorku.

Predaja slovaških vojakov

Predno je prestopil ta prvi slovaški bataljon prve slovaške divizije na rusko stran, je bilo mnogo težav z nemško kovalno načrte, in končno so jih izvedli po tajnih pogajanjih s častniki Rdeče armade.

Dne 30. oktobra so Nemci podali napade nekatero rusko pozicijo. Stotnja za stotnijo se je odprla in se podala z vso svojo opremo, in ne da bi oddala le en sam strel, proti ruskim linijam. Nemci so seveda kmalu uvideli, kako stvari stoji in so začeli streljati. Zadnja straža slovaškega bataljona jih je zadrževala in odgovarjala na njih. Šest sto slovaških vojakov je padlo, toda 2.000 njihovih tovarišev, častnikov in vojakov, je dosegel svoj cilj.

Spopadi med Slovaki in Nemci

Ze od vsega začetka svoje službe v nemški armadi so imeli Slovaki neprestane spopade z nemškimi vojniki, katerih je nemško vodstvo namestilo v njihovih oddelkih. Dnevno je prišlo do spopadov.

Stotnik Chovanec se je o tej stvari izrazil z naslednjimi besedami: "Naše moštvo je kmalu spoznalo, da je takozvana 'nemška vojska' slovaške armade ljena kot neodvisnost vse slovaške države."

DOSPILI NA POGREB

Na pogreb Simon Bizjaka so dospeli sin Pvt. Frank Bizjak, iz Camp Haan, Calif., in hči Vele, s soprogom Pvt. Eugene Lawrence, iz Camp Wolters, Texas. Pogreb se vrši v soboto.

NAJNOVEJŠE VESTI

Rusi so danes zgodaj zjutraj naznanili, da so čete Rdeče vojske pri Tarnopolu napravile 37 milj globok vdor v nacijske linije, medtem ko Berlin priznava, da so Rusi zavzeli mesto Kovel na poti proti Varšavi. Kovel se nahaja samo 33 milj od črte, kjer so Nemci leta 1941 začeli invazijo Rusije.

Iz nevtralnih virov se poroča, da je Hitler izvršil formalno okupacijo Romunije. Iz Švice se poroča, da je Hitler ukazal, da bolgarski premijer Filov in princ Ciril v nedeljo prideta na njegov glavni stan.

Zavezniški glavni stan v južnozpadnem Pacifiku poroča, da so zavezniški bombniki v bližini Wewaka pri Novi Gvineji potopili devet japonskih parnikov in 23 manjših ladij.

Ameriška zračna sila je včeraj vprizorila ponoven napad na mesto Frankfurt, kjer je center nemške kemične industrije. Iz zraka vzete slike, ki so bile objavljene v Londonu, dokazujejo, da je bilo v zadnjih 15 velikih napadih na Berlin razdejanih 326 večjih tovarn.

Ljuta borba za Cassino se nadaljuje. Iz Rima se poroča, da so zavezniki bombardirali Florenco.

Japonske sile v Burmi so vdrlle 8 milj daleč preko indijske meje, toda zavezniške sile na drugem sektorju ogrožajo japonski napredek in pretijo Japoncem z obkolitvijo.

Romunija je dobila pogoje za mir; brezpogojna podaja in okupacija dežele od strani Rusije

WASHINGTON, 20. marca. (O.N.A.) — Zanesljivi viri so danes prinesli vest, da je evropska posvetovalna komisija, ki posluje v Londonu, že izdelala pogoje za premirje, na podlagi katerih bi mogla Romunija najti pot iz vojne. Te pogoje bo dobil romunski princ Stirbey v Kairu, ako jih ni že prejel.

Ako so te vesti pravilne, vsebujejo ti pogoji: brezpogojno predajo in okupacijo s strani ruskih čet.

Transilvanija bo vrnjena Rumuniji

Formula iz Kazablance ostane torej v veljavi, toda Rumunom je vendar zagotovljeno, da jim ne bo preveč trda predla. Tako na primer, bi bila Transilvanija zopet odvzeta Madžarom in vrnjena Rumuniji v nadomestilo za Besarabijo in Bukovino, ki pripadajo Rusiji, ki jih je že imela v svoji posesti pred izbruhom vojne. Tako je že prej namignil v Londonu češkoslovaški predsednik dr. Eduard Beneš.

Mnogo se je govorilo o tem, da je bila princa Stirbey-a mislija v Kairu, da opozori zavezniške kroge na predloge rumunske vlade glede njenega pristopa iz vojne.

Zavezniki pa seveda v njem ne vidijo drugega, kot nekakšnega pismoonošo z visokim naslovom, katerega so Rumuni izbrali le radi tega, ker so mislili, da bo mogel privedi zaveznike do tega, da se spuste v resnična pogajanja.

Zavezniki niso razploženi za mešetarenje

Princ Stirbey je bil leta 1927 skozi dva meseca ministrski predsednik Rumunije in je politično čisto neopredeljen. Njegovo upanje je bilo, da se bo posrečilo izposlovati pri zavezniških izstop Rumunije iz vojne za ceno zasedbe njegove dežele po angleških in ameriških četah. V slučaju, da zavezniki tega ne sprejmejo, je imel nalogo pove-

Nocoj je še prilika za registracijo!

Danes bo urad volilnega odbora v Mestni hiši odprt do 8:30 zvečer za registracijo za primarne volitve 9. maja, potem pa se vam bo mogoče registrirati edino tekom rednih ur med 8:30 zjutraj in 4:30 popoldne.

Ako iz enega ali drugega vzroka niste registrirani, ali če ste se zadnji čas preselili, ne zamudite prilike nocoj. Pomnite, da ako vaše ime ni v volilnem imeniku, 9. maja ne boste mogli voliti za governersko kandidacijo župana Franka J. Lauschet.

Sovjetski list piše o volitvah v Zed. državah

MOSKVA, 23. marca. — Ruski armadni list "Rdeča zvezda" je objavil obširen članek glede predsedniških volitev, ki se bodo vršile jeseni v Zed. državah, v katerem se izraža prepričanje, da bo predsednik Roosevelt kandidiral za četrti termin, in da stoje v ospredju trije republikanci kot možni predsedniški kandidati, in sicer gov. Thomas E. Dewey iz New Yorka, Wendell Willkie in gov. John W. Bricker iz Ohija.

Članek vsebuje več zanimivih komentarjev glede republikanskih kandidatov, in med drugim pravi:

"Mr. Willkie je ameriški publiki najbolj poznan. Do zadnjega časa je navadno poudarjal svoje soglasje s predsednikom Rooseveltom z ozirom na zunanjo politiko in vojne naloge in je bil smatran za sovražnika izolacionistov. Pred več tedni se je javno proglasil za kandidata in začel svojo kampanjo z napadi na predsednikov program." Koliko bo Mr. Willkie spremenil svoje stališče z razvojem kampanje, bo pokazala bodočnost.

"Gov. Bricker še zdaleka ni tako popularen kot Mr. Willkie. On je podal mnogo manj izjav glede vprašanj splošne ameriške važnosti, ampak ima navzlic temu dobro priliko, da dobi republikansko predsedniško kandidacijo. Dejstvo, da njegovo ime ni zvezano z nobenim važnejšim podvzetjem ali programom notranjega ali zunanje - političnega značaja, se smatra za pozitivno prednost.

"Toda pozicijo največje popularnosti med republikanci zavzema po sodbi ameriških časopisov gov. Dewey. Kakor gov. Bricker, tako tudi on slovi kot človek, ki malo govori, ampak je močan. Toda ne tako dolgo nazaj je Mr. Dewey naznanil, da bi bila anglo-ameriška alijanca po vojni neželjiva."

Ponarejeni gasolinski kuponi

Kakor drugod po deželi, tako se je tudi v Clevelandu odkrilo, da so v cirkulaciji ogromne množine ponarejenih gasolinskih kuponov. OPA urad je obtožil že celo vrsto gasolinskih prodajalcev, in več jih je že moralo zapreti gasolinske postaje.

Zdaj se je prišlo na sled slepariji z mnoge vrste gasolinskih kuponov, ki na zunan izgledajo kot da jih je izdal urad OPA. Nekatere postaje obišče od 12 do 14 prodajalcev na mesec, ki ponujajo te ponarejene kupone. Kot se je zvedelo se kupone C prodaja po 35c za komad.

Premijer Tojo svari Japonce, da je položaj resen

NEW YORK, 23. marca. — Office of War Information je objavil radijsko oddajo iz Tokija, v kateri je podan izrcep govora, ki ga je imel premijer general Hideki Tojo pred japonskim parlamentom.

Japonski premijer je parlament posvaril, da Japonska stoji danes pred najbolj kritičnim momentom v zgodovini imperija, in da položaj zahteva enot in totalen napor vsega naroda za povečanje vojaške moči "brez izgube enega samega trenutka."

"Končna zmaga" odvisna od vzajemnega napora

Tojo je v svojem govoru ponovno poudarjal resnost japonskega vojnega položaja, in dal je jasno razumeti, da njegova napoved "končne zmage" odvisi od povečane vojne produkcije na domači fronti.

"Ključ do zmage je zapaden v tem," je rekel Tojo, "da se narod, broječ 100 milijonov ljudi, odločno vrže na delo v vseh fazah vojne, da posveti vojni vse svoje moči in da brezpogojno usmeri vse svoje sile samo enemu cilju — uničenju Amerike in Britanije."

Nov grob RUDOLPH PUCEL

Včeraj ob 10:45 uri zjutraj je po težki bolezni umrl Rudolph Pucel, eden najstarejših naseljencev v naselbini. Umrl je na svojem domu na 5451 Lake Court, kjer je imel svoj dom nad 28 let in več let nadzoroval mestno smetišče, ki se nahaja v bližini. Star je bil 66 let, doma iz Sodražice, p. d. Hostarjev, in v Ameriki je bival od leta 1895. Tu zapuščila žena Marijo, rojeno Potokar, doma iz Zagradca pri Fužinah na Dolenjskem, in sinove: Rudolpha, Franka, Johna, Pfc. Jacka, ki se nahaja v Kentucky, Pvt. Henry, o katerem ne vedo, kje se nahaja z armado, ter Edwarda, tri hčere Mrs. Strojin, Anna in Lilly, tri vnukke, brata Franka in v starem kraju brata Alojzija.

Sin Joseph je umrl pred 4 leti. Truplo bo položeno v krsto v soboto ob 10. uri popoldne v pogrebem zavodu A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., odkoder se bo vršil pogreb v ponedeljek ob 9. uri v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

CILJ PETEGA VOJNEGA POSOJILA: 14 MILIJARD

WASHINGTON, 23. marca. — Zakladniški department je naznanil, da bo cilj petega vojnega posojila, ki bo najbrže razpisano v juniju, 14 milijard dolarjev. Ista kvota je bila določena za pravkar zaključeno četrto vojno posojilo, toda dejanski odziv je presegal kvoto za 2 milijardi in 730 milijonov dolarjev.

POBIRANJE ASESMENTA

Tajniki društev v okolici Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., bodo nocoj pobirali društveni assement za tekoči mesec, tajniki in tajnice društev v okolici Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., pa v soboto, 25. marca. Clanstvo je prošeno, da tozadestvo upošteva in plača svoje prispevke ob času.

21 držav odklonilo federalno glasovnico

Enako število držav bo glasovnico rabilo, ali to stori pod gotovimi okoliščinami

WASHINGTON, 23. marca. — Bela hiša je objavila odgovore governorjev na vprašanje predsednika Roosevelta glede zakonskega načrta za vojaške volitve, iz katerih je razvidno, da 21 držav sploh n'če imeti nobenega opravka s federalnimi glasovnicami.

Nadaljnih 21 držav je odgovorilo, da bodo rabile federalno glasovnico po načrtu, ki je predvidevan v tozadestni zakonski predlogi, oziroma da bodo to storile pod gotovimi okoliščinami.

Odgovor od 47 držav

Odgovore se je prejelo od 47 držav. South Carolina ni poslala odgovora. South Carolina je priznala sprejem vprašanja, toda vsled odsotnosti governorja ni dala odgovora.

Odgovori se tako razlikujejo, da jih je težko klasificirati z ozirom na vprašanja, katera je postavil predsednik Roosevelt, ki želi vedeti stališče držav, predno se odloči, ali naj predlogo odobri ali vetira.

Relifni delavci za Balkan se trenirajo v Egiptu

KAIRO, 23. marca. — Relifna in rehabilitacijska administracija za Srednji vzhod, britska organizacija znana kot MERN, o kateri se pričakuje, da se po razgovorih, ki se sedaj vršijo v Kairu, spoji z Relifno in rehabilitacijsko administracijo Združenih narodov, znana kot UNRRA, je danes naznanila, da se tukaj trenirajo že 150 relifnih delavcev, ki bodo poslani na Balkan.

Amerikanci, ki zastopajo organizacijo UNRRA v razgovorih, so bivši new-yorški governor Herbert H. Lehman, Hugh R. Jackson in George Xanthaky.

Poleg 150 relifnih delavcev, ki se že trenirajo, se pričakuje, da v kratkem dospe iz Britanije 100 nadaljnjih oseb.

Razdelitev relifnih skupin

Relifna aktivnost je razdeljena v naslednje kategorije: relifne in ubežniške skupine, zdravilne skupine, laboratorijske skupine, tehnične skupine za purifikacijo vode in disinfekcijo, skupine za pouk zdravstva in tolmači.

V sedanjem času se nahajajo na Bližnjem vzhodu naslednje skupine vojnih beguncev: 11.000 Jugoslovanov, 10.000 Poljakov in okrog 10.000 Grkov in Dodekanezev z otokov Ks, Leros in Samos. Med njimi je mnogo žensk, ki iz materiala, ki so ga poslale prostovoljne rešilne organizacije, si vajo oblačila, ki bodo poslana v njih dežele, kadar bodo osvobojene.

OTVORITEV CVETLICARNE

Poznana Charles Slapnik in žena Olga, rojena Snovršnik sta otvorila svojo cvetličarno na 6026 St. Clair Ave. Pri njima si boste lahko nabavili vedno prvovrstno cvetje, šopke in vence. Se priporočata za naklonjenost.

PODRUŽNICA ST. 48 SANS

Nocoj ob 8. uri se vrši redna seja podružnice št. 48 S.A.N.S. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Društveni zastopniki, kot tudi oni, ki se zanimajo za delovanje SANSa, so vabljeni, da se seje udeležijo.

Naši fantje-vojaki

Na kratek dopust je prišel Sgt. John Knific ml., sin poznane družine Mr. in Mrs. John Knific, 18322 Neff Rd. Na svojo službeno mesto se bo vrnil v nedeljo večer. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu.

Preteklo sredo se je podal k mornarici Eddie Herbst, ki je tretji sin družine Herbst, 913 E. 76 St., ki se nahaja v službi Strica Sama. Njegov brat Jim se nahaja v Great Lakes, Ill., dočim se drugi brat George nahaja nekje na Pacifiku.

Jutri bo odšel k vojakom Eric Zbačnik, najmlajši sin družine Valentina Zbačnika, 6422 Spilker Ave. Njegov brat Albin se že nekaj mesecev nahaja v Angliji.

V slovenski lekarni, Mandel Drug, 15702 Waterloo Rd., se bosta jutri od 10. ure zjutraj do 9. ure zvečer nahajala specialista za moške in ženske, ki bosta na razpolago onim, kateri nosijo pasove za kilo, gumijaste nogavice, itd., da jim pravilno umerita te stvari. Posluga je brezplačna in ni treba ničesar kupiti.

Poznana Charles Slapnik in žena Olga, rojena Snovršnik sta otvorila svojo cvetličarno na 6026 St. Clair Ave. Pri njima si boste lahko nabavili vedno prvovrstno cvetje, šopke in vence. Se priporočata za naklonjenost.

Tajniki društev v okolici Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., bodo nocoj pobirali društveni assement za tekoči mesec, tajniki in tajnice društev v okolici Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., pa v soboto, 25. marca. Clanstvo je prošeno, da tozadestvo upošteva in plača svoje prispevke ob času.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znakov!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

EN UVODNIK IN NJEGOV POMEN

Razbistrovanje jugoslovanskega vprašanja v ameriški javnosti gre z brzim korakom naprej. Ugledni newyorški list "The Herald Tribune," je v svojem iztisu od 15. marca t. l. prinesel sledeči značilni uvod o Jugoslaviji:

"Obisk dvajsetletnega kralja Petra II. v Londonu, je eden od najnovejših od serije dogodkov, ki pričajo, da si Velika Britanija prizadeva z vsemi močmi, da pride do kakega političnega sporazuma med mladim kraljem in maršalom Titom. So pa mnoge zapreke, katere bo treba premagati preden bo mogoče kaj takega doseči. Peter se dozdaj še ni odločil prekiniti stikov s pan-srbskimi voditelji, kateri dominirajo njegovo vladu v zamejstvu in katere Tito in njegovi pristaši prav pošteno mrzijo. Ministrski predsednik te vlade, g. Božidar Purić, je spremil kralja v London in njegov vpliv se očituje iz programa, katerega je rečen, da je Peter predložil premierju Churchillju. Ta program zahteva sodelovanje med Titom in Mihajlovićem in pa, da Tito dovoli Mihajlovićevim silam, da pridejo v Črno goro in se ustanove na Jadranski obali, da bodo tako mogli prejemanj pomoč od zaveznikov v Italiji.

"Vsakdo, ki je, kakor Mr. Churchill, dobro poučen o položaju v Jugoslaviji, mora uvideti, da potoki krvi, ki dele partizane in Mihajlovićeve četnike, so pregloboki, da bi bil mogoč kak tak praktičen sporazum. Izgleda pa, da obstaja možnost, da se je ministrski predsednik, ki je realisti, odločil za izpustitev Purića in Mihajlovića iz kakršnegakoli sporazuma med Titom in kraljem. O tem pa bo moral Petra še prepričati in brezdvoma bo zato uporabil močan argument, da edina prilika mladega monarha za obdržanje prestola, če ga bo sploh obdržal, je sporazum z gibanjem, katero je tako na široko razvito in še narašča ter je deležno splošne podpore ljudstva v njegovi deželi.

"Tudi ako bi mladi kralj, ki je nedozorel za njegova leta in je posvečal malo resničnega zanimanja političnim stvarim — uvidel stvarnost takih argumentov, ostane še vedno vprašanje, če bo Tito sploh hotel kaj slišati o kakih razgovorih. Po gotovih znakih bi bilo misliti, da bi bil pripravljen na to. Poslal je svojega vnanjega ministra, dr. Josipa Smolaka, v Italijo, da tam konferira z zavezniškimi predstavniki. On se zaveda, da je njegovi stvari potrebna podpora Srbije, kjer uživa kraljeva hiša Karadžordževićev še veliko spoštovanje. Mogoče je, da bi pristal na formiranje vlade pod kraljem Petrom dokler traja vojna ter bi tako dobil uradno priznanje Velike Britanije in aktivnejše sodelovanje Srbov v njegovem pokretu odpora. Ali tudi v tem slučaju bi najbrž zahteval, da se po osvoboditvi Jugoslavije da ljudstvu priliko, da samo odloči, če hoče kralja nazaj ali ne.

Mnogi iskreni pristaši in prijatelji Tita so uverjeni, da bi južno-slovanski narodi, ko bi jim bila dana prilika, odklonili Petra in monarhijo. Karadžordževa hiša ni priljubljena med Slovani zunaj Srbije. Partizansko gibanje stremi za tem, da združi Hrvate, Srbe in Slovence ter bo končno morda pritegnilo še Bolgare in Macedonce v obsežnejšo Balkansko federacijo. Ako pa bi se to gibanje povežalo za stalno s kraljevo hišo Srbije, tedaj bi bila s tem zadana nepopravljiva škoda možnosti dsege take federacije."

Velike važnosti je dejstvo, da konservativni republikanski list, kot je "Herald Tribune" uvidi, da bi kralj Peter, o katerem očitno nima najboljšega mišljenja, koristil nadaljnjemu razvoju jugoslovanske edinosti. To je dokaz, da je ameriški svet pripravljen, da podpre z vsemi močmi težnje jugoslovanskega ljudstva.

Uvodnik "Herald Tribune" sam je v pravem, z eno izjemo; v njem se še vedno zastopa težnja njenega dopisnika Vissona, ki je Fotičev prijatelj, namreč, da je večina Srbov za kralja. Vsakdo, ki sledi dogodkom v Jugoslaviji ve, da Srbi ne igrajo nič manjše vloge v Osvobodilnem gibanju, kot Hrvati ali pa Slovenci. Sicer pa bo

V Rusiji posvečajo materinstvu veliko pozornost

Nravnstvena pokvarjenost, ki je zavladovala v Rusiji po revoluciji, je počasi privedla ruske odločevalne činitele do tega, da je temu treba napraviti konec.

Zdaj se že dolgo ne morejo več sklepati zakonske zveze kar na lahko roko. Razen tega je materinstvu posvečena večja pozornost in se materam izkazujejo velike časti, kar vidimo na vsakem koraku. Ne samo v krasni moskovski podzemski železnici, temveč tudi v vsakem tramvaju in avtobusu vidimo prva in najboljša mesta pridržana mladim materam z otročki v naročjih ali nosečim ženskam. In zanimivo je, da se niti v nabito polnem tramvaju ali avtobusu nihče ne preriva na ta mesta, ki ostanejo navadno prazna, pa naj bo gneča še tako velika, če se ne vozijo slučajno mlade matere ali noseče žene.

Rusija je preprežena s široko mrežo socialnega skrbstva, kar olajšuje materi njeno poslanstvo, posebno prve hude ure in pozneje vzgojo otrok.

Skrb za otroka se začne prav za prav že pred njegovim rojstvom. Imajo tam strog zakon proti prekinjenju nosečnosti, ki je izšel šele pred nekaj leti in široki sloji prebivalstva so ga sprejeli z največjim zadovoljstvom. To pomeni, da se v državi utrjuje razmerje med možem in ženo, da prihaja rodbina spet do veljave in spoštovanja. To hkratu dokazuje, da so se npravnstvene in pa gospodarske razmere izboljšale. Ruski ženi se namreč ni treba bati materinstva, ker naravnostno in gmotno ne trpi niti tedaj, če ima nezakonskega otroka.

Ker država ne dela nobene razlike med zakonskim in nezakonskim otrokom, ostane ženska tudi v primeru nezakonske nosečnosti upoštevan član družbe. Nobene sramote se ji ni treba bati, nihče ne kaže s prstom za njo, kakor marsikje na svetu, kjer požene družba brezsrčno v obup in smrt toliko nesrečnih deklet.

Zakon prepoveduje pod strogo kaznijo odpustiti žensko zaradi nosečnosti iz službe. Da bi med nosečnostjo ne trpelo nje zdravje, ji je z zakonom jamčen dopust, in sicer dva meseca pred porodom in dva po njem.

Ta dopust, trajajoč v celoti eno tretjino leta, izrabijo delavke in uradnice v mestih, pa tudi kmetice. Dalje je mladi materi jamčena brezplačna zdravniška pomoč in za porode je pridržano 20% vseh postelj v bolnišnicah.

Mlada mati v Rusiji tudi ne trpi pomanjkanja, kajti precej visoke preživetne izterjajo od četa zelo strogo. Po večini se odtegne preživnina kar od plače, in sicer za enega otroka četrtnina, za dva tretjina, za več pa tudi polovica.

Glavna olajšava delovni materi je pa v tem, da lahko takoj zaupa svojega otroka javnemu skrbstvu. Če hoče, ga lahko izroči čez dan v detinsko zavetišče, kjer ostane čez dan, ko je mati zaposlena, zvečer ga pa lahko vzame k sebi ali pa pusti tudi v domu, kjer je dobro spravljen. S tem obsežnim socialnim skrbstvom je Rusija dosegla to, da je močno nazadovala umrljivost mater pri porodu.

sčasoma tudi ta težnja in netočnost izginila, kot so izginile druge v — košu.

Narodni osvobodilni pokret danes priznava vsi politični realisti kot edino predstavništvo naroda. — Z. O. J. S. A.

in otrok, na drugi strani pa tudi to, da je postalo materinstvo najsvetejša naloga žene.

(V sedanjem času, zaradi vojne, se je seveda mnogo teh in drugih socialnih izboljšav moral prikrajšati ali prekiniti ali celo ustaviti. V krajih, ki so bili zasedeni po nemških nositeljih nacistične kulture, je bilo mnogo teh socialnih naprav uničenih.)

Kako so se včasih zabavali eksotični vladarji

Ko je pred leti bila v teku pariška svetovna razstava, so jo obiskali tudi mnogi vladarji iz neprosvetljenih držav in se po Parizu splošno govorilo, da so se eksotični kralji v zadnjih 30 letih zelo modernizirali.

Leta 1900, ko je bil francoski predsednik Loubet, pa je bilo s temi eksotičnimi vladarji mnogo križev in težav.

Perzijskega šaha je takrat razžalil v neki pariški restavraciji natakak s tem, da mu ni dovolj hitro ponudil jedi. Zato je šah srdito vzkliknil: "Takoj na kol z njim!" Prihiti je moral sam restavrater in spoštljivo zagotoviti šahu, da je bilo njegovo povelje izpolnjeno, čeprav so se vsi skrivaj smejali. V Perziji bi bil seveda ubogi natakak takoj nataknen na kol.

Siamski kralj Sisowath se je začudil, ko so mu pokazali giljotino, da je v nji prostora samo za eno obsojenčovo glavo namestu za deset, kar je najmanjše število pri usmrčitvah v Siamu. Hkratu je odločno zahteval, naj mu pokažejo, kako giljotina deluje.

Naključje je hotelo, da je bil predsednik Loubet prav tedaj odklonil pomilostitev na smrt obsojenega zločinca. Siamski kralj je bil torej povabljen k usmrčitvi krepkega, lepega razbojnika. Pa tudi s tem ni bil zadovoljen. "Ne, tega ne, ta je premlad in prelep!" je vzkliknil. "Usmrtite tegale tu!" in pokazal je na državnega tožilca, ki je bil star in uradno prisostvoval usmrčitvi.

Kralj je bil zelo nejevoljen, ker mu niso ustregli.

Jesti moraš počasi

Ljudjem se preveč mudi jesti. To pa ne velja samo za odrasle, temveč pogosto tudi za otroke, ki jih silijo odrasli jesti hitro. Otroško telo se šele razvija, česar bi odrasli nikoli ne smeli pozabiti. Če uživa človek jed v miru in počasi, lahko hrano bolje razgrize in pomeša s slino, obenem pa razvija vsi prebavni udi večjo delavnost, tako da se živila temeljiteje prebavijo.

Neki angleški zdravnik je izjavil: V Veliki Britaniji so milijoni otrok, ki v svojem razvoju zaostajajo, ker se slabo ali napačno hranijo in ker hrano kar požirajo.

Pravilnost svoje trditve dokazuje s poskusom, ki ga je napravil v neki londonski šoli.

Izbral je 25 otrok v starosti od petih do šestih let in skozi šest mesecev so jim dajali obede v šoli.

Glavno je bilo, da so morali otroci pri obedu dobre pol ure sedeti. Potem so jih stehali, izmerili in primerjali z drugimi 25 enakimi starimi otroki, ki so bili sedeli na hrani doma.

Izkazalo se je, da so bili otro-

ci, ki so dobivali obede v šoli, povprečno za 10 odstotkov bolj razviti od onih, ki so jedli doma, in sicer ne samo telesno, temveč tudi duševno. Angleški zdravnik je s tem dokazal, kako važna je pravilna prehrana in kako je treba paziti zlasti na to, da človek prehitro ne je.

Urednikova pošta

Spominski dan v Euclid

Drugega aprila na cvetno nedeljo bomo odkrili spominsko ploščo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

To umetniško delo je izvršil naš domači umetnik Mr. Anton Pluth, kateri ima tudi štiri sine v armadi. Delo je nekaj kar gotovo do danes ni še nikjer tako umetniško izvršeno.

Vi vsi, očetje in matere, bodite točni, slavnost se prične ob tretji uri popoldne.

Ta spominski dan bo dan, da pokažemo mi vsi brez izjeme, da stojimo za našimi fanti in dekleti ne glede na stan. Ta dan bo zapisan v zgodovini Euclida.

Prisostvujejo vsa naša društva, pevski zbor "Slovan" in dramatično društvo "Naša zvezda", bodo pa olepšali program z našo slovensko pesmijo in zelo lepo ter primerno igro: "Kako je oče odhajal na vojsko", katero je za ta dan priredil Mr. Jas. I. Rotter. Med programom igra orkester Mr. Peklaja ml.

Vsi dohodki tega dneva gredo v blagajno za naše ranjene vojake, kadar se bodo povrnil nazaj na svoj dom.

Vsi ti naši sinovi se bodo razveselili tega samaritanskega dela in pomoči.

Ko bomo čitali imena naših ljubih, jih bomo gledali v duhu, kot da bi bili v resnici med nami, v naši sredini.

To bo lep domači družinski dan nas vseh. Vse drugo boste čitali še v dopisih in programu bolj obširno.

Bodite pozdravljeni in vsak po svoji moči naj pomore za ta dan velikega slovesa.

Frances Medved,
tajnica kluba društev.

POTOVANJE OKROG SVETA V 30 DNEH

Človek lahko pride okoli sveta v 30 dneh in vmes se lahko še ustavi v največjih mestih, da si ogleda njihove znamenitosti.

Potovanje okoli sveta v 30 dneh je mogoče seveda z letalom. Udeleženci potovanja krenejo z letalom Panameriške prekomorske službe iz Southamptona in naslednjega dne popoldne so v New Yorku. Tam prenoče, drugi dan pa krenejo v Chicago. Popoldne si ogledajo mesto in še istega dne odlete v Salt Lake City, kjer si naslednjega dne ogledajo znamenitosti.

Dalje lete v Los Angeles, od koder napravijo izlet v Hollywood in Pasadena. V San Franciscu ostanejo ves dan.

Osmega dne popoldne odlete čez Tiho morje na Havajske otoke, potem pa na Filipine. Med potjo se ustavijo na teh otokih. Petnajstega dne prispo v Hongkong na Kitajskem, odkoder se začne povratek po drugi poluti. Pot drži preko Bangkoka in Kalkute v Kvalior, odkoder se odpeljejo izletniki z vlakom v Agro in Tadžo Mahal.

Dalje drži pot preko Karačija Vasre, Aleksandrije in Marseille v Southampton.

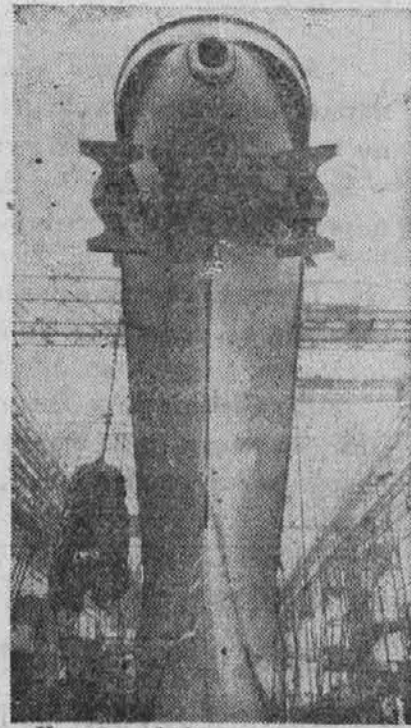
Vse skupaj traja okoli 30 dni. Vsa vožnja s preskrbo v hotelih Navadno potovanje okrog sveta pa traja približno šest mesecev.

Zdravo dekle

Esther Williams, filmska igralka, je bila izbrana kot "Swim for Health Week Gal." Miss Williams si je iztekla že veliko odlikovanj za spretno plavanje.

Pripravljen za boj

Krasen obris moderne bojne ladje vidite na zgornji sliki. Ladja je USS Missouri, ki je bila pravkar spuščena v vodo v New Yorku.

Buy Your Share in "Our SUBMARINE CHASER"

RACIJSKI KOLEDAR

PROCESIRANA JEDILA — Modre znamke B-8, C-8, D-8 in E-8, v knjižici št. 4 so vsaka veljavna 10 pointov do 20. maja.

MESO, SIROVO MASLO, SIR, MESO V KONZERVAH, itd. — Rdeče znamke A-8, B-8, C-8, D-8, E-8, F-8 v knjižici št. 4 so veljavne vsaka za 10 pointov do 20. maja.

SLADKOR — Znamka št. 30 v knjižici 4 je veljavna za 5 funtov sladkorja do preklica. Znamka št. 40 je sedaj veljavna za 5 funtov sladkorja za vsakega kupca, in sicer do 28. februarja, 1945. Znamka št. 31 postane veljavna s 1. aprilom.

CEVLJI — Znamka št. 18 v racijski knjižici 1 je veljavna do 30. aprila. Znamka št. 1 na strani z aeroplanom v knjižici št. 3 je veljavna do preklica.

GASOLIN — Znamke v B in C knjižicah so veljavne za 2 galona dokler se jih ne porabi. Nove B-2, C-2 in C-3 znamke so veljavne za pet galonov gasolina. Ime države in licenčna številka mora biti zapisana na vsaki to preko vsake znamke, ki se jo odda za gasolin.

TAJERJI — Prihodnji pregled tajerjev avtomobilov lastniki posejdujejo A knjižico, je do 30. marca; z B knjižico do 30. junija; z C knjižico do 31. maja. Tajerji, ki niso lastniki vozila morajo dati tajerje pregledati vsakega meseca ali ko prevozijo 5,000 milj, katero je prejele.

OLJE ZA KURIVO — Kuponi 4 in 5 so sedaj veljavni. Za vsak kupon dobite 10 galonov olja.

ZGANJE — Deveta perijoda za nakup žganja je veljavna do 8. aprila.

Največji pravoslavni samostan je na otočju Ladoškega jezera

O Ladoškem jezeru in njegovih okolici je znano da sredi jezera je okoli 40 manjših ali večjih otočkov, imenovanih mo. To je praviljen svet, tem otočju stoji baje največji samostan na svetu. Od sveta je strogo ločen po jezeru in v samostanu živijo menihi skoro 2000, so vedeli, kaj se dogaja na svetu.

Okrog samostana se razprostira široka samostanska polja, so jih prej obdelovala cela kolonija spokornikov ruske pravoslavne cerkve.

Tisti, ki so v stari Rusiji živeli in niso imeli možnosti, da bi se spokorili, da bi zgradili cerkev ali vsaj kupili zvono, so brezplačno delali na samostanskih posestvih. Grešnikov je bilo vedno dovolj in zato so menihi tudi zmerom dovolj imeli ljvih delavcev.

Zdaj vzdržujejo ta samostan samo ruski izseljenci, ki živijo v skandinavskih državah.

LEZISCE 20,000 MUMIJ

Egiptski raziskovalec Saad beg Hasan je pred leti odkril pri Sakari v Egiptu podzemsko pokopališče z 20 tisoč mumijami.

Ob tem pokopališču je bila odkrita tudi prastara cerkev, zgrajena v obliki hodnika, ki je vezala pokopališče z bližnjimi svetiščem.

Po vsej dolžini hodnika se dvigalo čez skozi strop špranje, katero prihaja dovolj svetlobo in zraka. Stene in tla hodnika so iz belega apnenca.

Na stenah naslikani preprosti med drugim prikazujejo praznjanje stebrov po Nilu, spopadi med starimi Egipčani in Babilonci in prevažanje s čolni, na katerih veslajo azijski ujetniki.

Kralj Unas, ki je vladal v Egiptu pred 5000 leti, je našel v bajnem bogastvu v trdnjavi, ko stopajo predenj sli tuja rodov z darili.

Druge slike kažejo poljske lovce skozi vse leto. Posebno so slike, ki prikazujejo zbiranje medu in obiranje smokov, žetev in lov na ptice.

Podzemsko pokopališče je klesano v živo skalo na površini več oralo.

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

Obupno je sklepala roke in močila tla s solzami. Prizor je bil tako pretresljiv, da ga Froben ni mogel prenašati. Stopil je k Jozefi, jo dvignil s tal in jo peljal k zofi. Potem je stopil pred barona, ki je kakor pribit stal sred sobe. Ženina obupna prošnja ga ni ganila.

— Moja stara navada je — je dejal Froben hladno — da pred takim korakom kakor me čaka sedaj, uredim vse svoje zadeve. Ako ostanem pri svojem sklepu in želiš, da dvoje odločam, da storiš isto, kajti ni mogoče vedeti, ali ti bo sreča mila. Predvsem je potrebno, da tvoja žena zapusti hišo. Dokler ne bom zagotovljen, da bo varna pred tvojo surovostjo tudi v slučaju, da me zadene v dvoje smrt, se ne bom boril.

Frobenov glas je bil tako odločen, da je Faldner strmel.

— Saj ti tako postopaš, ko da bi bila ta hiša tvoja last — je dejal začuden in se je smejal od jeze. — Aha, skoraj bi pozabil! Milostljiva je bila prej tvoja last! Kam pa naj pošljem

tega sladkega angela? V sirotišnico, bolnišnico, ali pa za kak plot, da bo nadaljevala svoj beraški poklic.

Odurno se je zakrohotal. Froben je kar zabele v srcu. Saj je bil ta krohot prej podooben živalskemu glasu ko pa človeškemu smehu. Z gnusom se je obrnil od barona in stopil k zofi, na kateri se je Jozefa vrtela od bolelosti. Zadnje možne besede so jo spekle ko nevgasljiv ogenj.

— Jozefa, ali stanuje grofica še tu v bližini? — jo je vprašal mehko. — Ali upate, da vam za nekaj dni da zavetje?

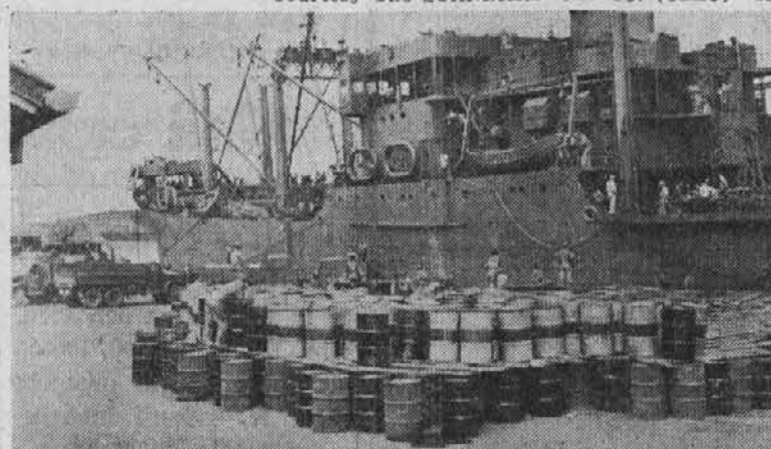
Žena je prikimala, ne da bi dvignila glavo. Potem je tiho zašepetala:

— K njej grem. — Dvignila se je z zofe, ko da bi hotela kar iti.

— Dobro je — je odvrnil Froben. — Faldner bo tako priazen, da vam da na razpolago kónje in voz. Tam počakate na nadaljni razvoj. Baron ali uvidi, da je delal obema krivico, ali pa ostane pri tem, da se loči od vas.

Baron je bil zelen od jeze, a

Over the Waves to Victory

Battles in Europe are being won on the sea lanes. Men and materials conveyed to the fighting fronts in ever-increasing quantities are tipping the scales in our favor. To meet military demands, American shipyards deliver five new merchant vessels each day. Improved defenses against the submarine menace have reduced cargo-ship sinkings. Our average soldier overseas requires his weight in oil every three days, to get him to the front, to protect him overhead, and to keep him pushing forward on the road to Berlin.

voza in konj ni odrekal. Froben je ponudil Jozefi roko in jo je peljal iz sobe. Faldner je srdito gledal za njima, dokler se niso vrata zaprla.

XIX.

Jozefa se je podala h grofici. Svoječas ji je bila kakor mati in upala je, da jo tudi sedaj sprejme z odprtimi rokami. Prijatelj ji je priporočal, da grofici ne sporoči takoj, kaj jo je privedlo k njej. Reče naj, da je prišla k njej za nekaj dni na obisk. Upal je namreč, da Faldnerja pregovori in tako bi se stvar končala, ne da bi svet vedel za spor.

— Ne — je dejala žena odločno, ko sta šla proti vozu. — V to hišo se nikdar več ne vrnem. Za večno dam slovo tem stenam. Verujte mi, da žensko srce mnogo prenese, toda ko je mera polna, tudi ono omaga. Ne morem povedati, koliko sem pretrpela. Vse sem prenesla, ker sem mislila na to, da sem njegova žena in mu dolgujem udanost. Moja nežnost je ubijal s surovostjo, toda molčala sem. Le v tihih nočeh sem jokala in si želela, da bi me vsaj nekoliko ljubil. Vse bi mu odpustila in bi ga morda celo resnično ljubila. Sedaj pa čutim, da več ne bi vzdržala. Sploh pa sem prepričana, da tega nikdar ne pozabi in za kazen bi me še mnogo bolj mučil ko prej. — Ne, vrnitev ni mogoča! Raje grem zopet na Pont des Arts, da priberačim ono, kar bom potrebovala za svoje revno življenje.

S solzami v očeh sta se poslovila. Voz je zaropotal in Froben je ostal sam. Zalostno je gledal za nesrečno ženo, dokler mu ni izginila izpred oči.

Po Jozefinem odhodu je Froben napisal nekaj pisem, potem

pa se je začel pripravljati za odhod. V tej hiši za njega ni bilo obstanka. Ravno je odprl kovček, da bi zložil vanj svoje stvari, ko je vstopil Faldner. Mladenec ni pričakoval nič dobrega in je bil prepričan, da bo baron nadaljeval svoje kričanje. Tem bolj se je začudil, ko je oni mirno dejal:

— Čim večkrat prečitam te nesrečne vrstice — je pokazal na list, ki ga je v lopi držal ženi pred oči — ki sem jih našel v tvoji sobi, tem bolj sem prepričan, da si ti pravzaprav nedolžen pri celi stvari. Iz pisma namreč razberem, da te ženske nisi poznal. Kar se je v lopi zgodilo, ti oprostim, ker je ta beračica že v onem trenutku prenehala biti moja žena, ko ti je pisala te vrstice.

— Radi najinega prejšnjega prijateljstva mi je ljubo — je mirno odvrnil Froben — da s tega stališča gledaš stvar, ker bo na ta način razgovor o Jozefi lažji. Predvsem pa ti dajem častno besedo, da prej med

tvojo ženo in menoj ni bilo nič takega, kar bi jo onečastilo. Da je bila revna in prisiljena prositi tuje pomoči —

— Ne prositi tuje pomoči, marveč beračiti — je zaklical Faldner. — Ponoči se je potikala po ulicah in prosjčila. Beračica je bila. Za vse življenje sem osramočen. Jaz, baron, sem poročil navadno — beračico. Ah, kak madež za ponosno Faldnerjevo hišo.

Zopet je rohnal kakor pred Jozefinim odhodom. Krilil je z rokami, ko da bi odganjal nevidne pošasti. Froben ni vedel ali bi naj pomiloval tega človeka, ki je mislil, da je slavno ime in bogastvo na svetu vse in ki ni imel toliko srca, da bi mogel odpustiti svoji ženi to, da je morala v mladosti beračiti. Dovedati mu je hotel, da ga ni zadela nikaka sramota.

— Njeni starši so bili iz dobrih družin — je dejal prepričevalno.

— To je pravljica — je zamahnil z roko baron. — Kako sem se mogel dati tako voditi za nos. Ravnotako bi lahko poročil tudi natakario, ako bi mi pokazala kak sumljiv grb in potrjen krstni list.

— To je sedaj postranska stvar — je odgovoril mladenič.

— Do danes nisi vedel, da je pont des artska beračica in tvoja žena ista oseba, marveč si živel v prepričanju, da je plemenitega rodu, varovanka grofice Landskorn. Toda kako si se vedel proti njej? Človek, ki ima le nekoliko srca, niti s svojo zadnjo dekle ne ravna tako. Ali nisi videl v njenih očeh solz, ko si ji s surovostjo ubijal v duši vsa nežna čustva? Pravi pekler je imela v tvoji hiši. Nisi je ljubil. Kako bi mogla ljubiti ona tebe? Saj sta bili vajini duši ko dan in noč. Njeno srce je bilo tako mehko, občutljivo, plemenito, ti pa si bil trd ko kamen in tvoje prostaško postopanje je zadevalo ubogo ženo ko težki udarci, tako da se je krivila od bolečin. Po vsem tem ni bilo mogoče drugega pričakovati. Nista ustvarjena drug za drugega.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

FANTJE IN MOŽJE!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOENIK
772 East 185th St.

Brezplačna preiskava

ZA MOŠKE IN ŽENSKO

Naznanjamo vsem, da bomo imeli

JUTRI, V SOBOTO, 25. MARCA

SPECIALISTA

za moške in žensko za žene

od 10. ure zjutraj do 9. ure zvečer

Za vse, ki nosite pasove za kilo (trusses), trebušne pasove, gumijaste nogavice, itd. Tu imate priliko, da vam umeri vse te stvari pravilno, da jih boste nosili v vaše zadovoljstvo.

Popolnoma privatna in brezplačna preiskava, če kaj kupite ali ne.

MANDEL DRUG CO.

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Road

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakoršnekolikoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 800 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

— To je prava beseda — je odvrnil baron. — Baron Faldner in ena beračica ne spadata skupaj. In vesel sem, da sem tako ravnal z njo. Beračica drugega ni zaslužila in tudi ni mogla pričakovati, da bi jo nosil na rokah ko kako kneginjo.

Ako bi bilo v Frobenovi moči, da bi Faldnerja tako udaril po ustih, da bi za vedno obmolnil, bi to brez pomiselnja storil. Skrčil je pesti od jeze, toda na zunaj srda ni pokazal. Radi Jozefe se je premagal. Ugodne pogoje je hotel izposlovati za njo, zato barona ni smel razkačiti.

— Da, tako je — je odvrnil.

— Ne spadata skupaj. Zato pa ni drugega izhoda, ko da se ločita.

(Dalje prihodnjic)

PREPREGITE NAVAL

Nabavite si

1944 avtno licenco zgodaj

Pridite na naš nov prostor na vogal

Lake Shore Blvd. in E. 185th St.

Prinesite vaš certifikat lastništva in tudi vašo 1943. registracijsko karto.

LEE HASSETT, Deputy Registrar

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO. ELYRIA AUTO REPAIR AND

982 East 152nd St. WELDING

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNIK — M. ZELODEC

GLenville 3830

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.

DOBRO PIVO, ŽGANJE IN

PRIGRIZEK

ENdicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC

dobre pive, vina ali žganja, obiščite

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,

Za privatne zabave pokličite EN. 9026

Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.

Andy Kavčnik in John Levstik,

lastnika

Izvrstno pivo - vino - žganje

in okusen prigrizek.

Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic

GOSTILNA

6702 St. Clair Ave.

Postrežemo z izvrstno pijačo

in okrepčili

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar

1194 EAST 71st ST.

ENdicott 8866

Pri nas dobite vedno dobro

pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.

Odprto do 2:30 ure zjutraj

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.

IVanhoe 0195

GASOLIN

STOPAR'S HI-SPEED

SERVICE

905 East 185th St.

Official OPA Tire Inspection

Mi imamo avto-tač; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

POZOR, HUSNI GOSPODARJI!

Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali furnezih, zglasite se pri

LEO LADIHA

1336 E. 55th St. Henderson 7740

GAY INN

J. Marn in J. Simic, lastnika

9933 ST. CLAIR AVE.

Fine pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

Mandel's Shoe Store

Mi smo si pripravili najbolj kompletno zalogo obuvale za POMLAD in VELIKO NOČ za vso družino.

Dobili boste regularno najboljšo Mandelnovo kvaliteto.

Mi imamo veliko izbiro otroških belih čevljev, idealni za veliko noč in za prvoobhajance.

Mandel's Shoe Store

6107 St. Clair Ave.
Poleg Grdina Šoppe

ODPRTO ZVEČER

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman
ILKA VAŠTETOVA

(Nadaljevanje)

Marija je čutila, da nekdo stoji v poltmi. Počasi se je okrenila: menih-gvardijan.

"Velečastiti!" je zašepetala. Gvardijan je pristopil korak bliže.

"Gospa Marija, ne bodite nevoljni, da sem prišel."

Stresla je z glavo.

"Prišli so, da me tolažijo — vem. A jaz sem popolnoma mirna. Vem, da moram čez nekaj ur umreti, a nobene solze nisem potočila. Mislim, da je tudi ne bom, mislim, da je sploh ni v mojih očeh... Prosim!"

Pokazala je na klop poleg sebe. Starec je prisedel, se oprl s komolcem na koleno in si podprl glavo, ki mu je klonila k tlom. Dolgo je molčal, potem je dejal tiho: "Motite se, gospa. Nisem prišel, da vas tolažim. Prišel sem, da — vi potolažite mene."

Pogledala ga je; on pa ni dvignil glave.

Razumela je in glasno mu je razodela svoje misli:

"Uboga, plemenita duša! Tri pi ker ne more preprečiti zločinov hudobneža in ker se zaman bori proti ogromni množici bedakov."

Težak vzdih iz njegovih prsi ji je povedal, da se ni motila. "To je groza! Kaj naj storim,

da odprem ljudem oči? Marija! Tako mladi ste še in —"

"Mlada? Ali sem bila sploh kdaj mlada?"

Prestrašeno so jo gledale njegove stare oči.

"Razumem vas, Marija. Zgodaj, zgodaj ste duševno dozoreli. Vaš duh se vzpenja visoko. Vzpenja se nad vse, ki ste jih spoznali. Po duhu se vam zdimo vsi otročji, nerazviti. Vem, za stoletja ste pred nami. Premnogokrat sem to občutil. Že rajni Valvasor je rasel v prihodnjo generacijo, vi pa — ne vem, kdaj vas doseže človeštvo, mater spiritualis."

"To je moje prekletstvo: Vedno sama." Čez nekaj trenutkov je povzela: "Ni vredno, da si delajo težko srce zaradi mene. Ne bojim se smrti. Prav za prav mi je v teh razmerah edina rešitev, to sem že davno spoznala. V poslednjem času, seveda —" zardela je, pobrala kožuh in ga potegnila nase.

Starec jo je razumel... V njej je rastle novo življenje, otrok, ki je zahteval mater, zahteval življenje... Silno se mu je zasmilila.

"Priporočite se Bogu, Marija! On vas bo ščitil."

Pogledala ga je z velikimi očmi in se nasmehnila kakor ne bognjenemu otroku. Potem je odkimala in dejala preprosto:

Naznanilo in zahvala

Globoko potrpi naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrl naš ljubljani soprog in oče

Joseph Tekavčič

Zatisnil je svoje blage oči dne 21. februarja 1944. Pogreb se je vršil dne 25. februarja iz Joseph Zelevih prostorov v cerkev sv. Marije in nato na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen 2. februarja 1890 leta v vasi Šmihel pri Žužemberku na Dolenjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti.

Dalje hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika.

Najlepša hvala vsem prijateljem, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu.

Dalje najlepša hvala vsem, ki so prišli kropiti pokojnika, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so ga sprejmili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Hvala sobratom društva Napredni Slovenci št. 5 S. D. Z., katerega član je bil, in sodelavcem Local 416 N. Y. C., kjer je bil zaposlen nad 30 let, ki so nosili krsto. Hvala Joseph Zele in Sinovi pogrebniemu zavodu za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugo. Hvala čst. g. Čelesniku za opravljene pogrebne cerkvene obrede.

Prav posebno zahvalo izrekamo Mrs. Jean Moore in Mrs. Jennie Peterlin in vsem prijateljem za obiske v boleznih in vso pomoč ob smrti.

Ti ljubljani soprog in oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo svobodna ameriška zemlja. Mi Te bomo ohranili v najlepšem spominu v naših srcih dokler bodo utripala.

Zalujoči ostali:

Caroline, soproga; Joseph Jr., sin;

Lillian, hčerka; Matt Tekavcic, brat

V stari domovini zapušča brata in sestro

Cleveland, Ohio, dne 24. marca 1944.

Za delavce Za delavce

TAPCO

IMA DELO ZA
SNAŽILCE V TOVARNI
ZNAJANJE V ČIŠČENJU OKEN POTREBNO

Delo zahteva, da rabite lestve

Stalno delo

ZA NAKLADANJE FORNEZOV V

KOVAČNICI

BAR STOCK — NOBENIH TEŽKIH

KOMADOV ZA DVIGNITI

Učite se na delu

Dobra plača od ure poleg visokega bonusa
Zglasite se dnevno 8:00 zjutraj do 5:00 pop. ob
sobotah do poldne

Prosta vožnja z busom od konca Euclid Ave.
poulične do Employment urada

**Thompson Aircraft
Products Co.**
23555 Euclid Ave.

"Iz Njega sem in Vanj se povrnem. Nam vsem je tako določeno."

Umaknil je oči in se zagledal v slavnato ležišče. Počasi je prikipal. Čutil je, kako se mu je duša široko odprla. Zaslutil je vso veličino njenega duha. Čemu je on potem tu?

Vstal je in položil tresoč se desnico na njeno glavo ter ji pogledal še enkrat globoko v oči.

"Blagor vam, Marija! Vaš Bog je velik. Zato je vaš duh zmagal nad telesom."

Dvignil je desnico in blagoslovil obsojenko. O svojem nartu za njeno rešitev ni črnil nobene besedice. Čemu bi jo vznemirjal že naprej?

Odšel je.

Čuden mir je bil v Marijini duši. Legla je na slamo in se zazrla v svetlo lino pod stropom. Čula je, kako se je gvar-dijan pred vrati mrmraje dolgo razgovarjal z ječarjem. Zatisnila je oči in takoj zaspala.

A izmučeno dušo so objele strašne sanje... Biriči — pater Jurij — krvnik — morišče — smrtni kriki nedolžnih žrtev... Vsa trepetajoča se je zbudila.

Divji hrup pred stolpom.

"Joj, mrtve!"

"Teci po padarja!"

"Kaj bi padar! Saj slišiš, da je mrtve!"

Marija se je vzravnila na slavnatem ležišču, si poravnala lase z obraza in — se zavedla: spala je le nekaj minut in vse so bile le strašne sanje. V ječo je legal mrak. A kaj naj pomeni ta hrup pred ječo?

Poslušala je. Nekdo je kričal zunaj:

"Kaj pa je s stražnikoma?"

"Mrtva oba."

"In pristav Kopriva?"

"Mrtvega nesejo tamle, glej!"

"Le kaj ga je prineslo sem baš ob tej uri?"

"Morda se je hotel posloviti od žene - čarovnice."

"In kdo ga je?"

"Eden izmed hudičev, ki so naskočili ječo."

"Pa kam so izginili? Ali si jih videl?"

"Videl. Proti gozdu so pobegnili. Dva sta obležala, pa so jih odveli s seboj. Pozna jo se krvavi sledovi."

"Ali so bili pravi hudiči?"

"Kakšni pa?"

"Beži, beži! Razbojnikji so bili. Sajste oblike so imeli."

Razgovor pod lino je prenehal. Le posamezni vzkliki so še prihajali k Mariji. Ljudje so zunanaj še dolgo tekali sem in tja.

Marija je trepetala.

Razumela je... Matija jo je hotel rešiti, a izpodletelo mu je. Slučajno je prišel Kopriva k ječi — ali se je res hotel posloviti od nje? — in ubili so ga... Smrtni kriki, ki jih je čula v sanjah, so bili — resnica.

Brez krika se je zgrudila Katka na kolena, ko so vstopili možje, vsi s najstarejšimi obrazov in položili na klop Drejca — mrtvega. V otrpli grozi so zrlle njegove črne oči na mrliča. Njen shušani obrazek je bil voščeno blede.

Za Drejcem so prinesli še enega: na nosilnici, ki jo je bila Katka skrbno pripravila za 'Marijo, so položili na tla Drejčevega prijatelja — Janeza. Molče je stari Gašper odgrnil odejo z njegovih prsi. Kri je curljala iz široko zevajoče rane.

Gašper je pripravil vse potrebno, potem je pomignil Grajzarju, ki se je bil sesedel na klop pri peči in ves skrušen strmel na Drejca in Katko. Pod spretnimi Gašperjevimi rokami in z Grajzarjevo pomočjo je bila Janezova rana kmalu obvezana.

Nihče še ni izpregovoril besede.

THE BOSS SURE TOOK THAT SAFETY CAMPAIGN TO HEART - HE'S PLAYING BRIDGE TONIGHT!

de. Dva moža, ki sta bila prinesla mrtvega Drejca, sta stopila v vežo in si umivala saje z obrazov.

Gašper je pristopil h Katki, klečeči še vedno na tleh poleg klopi, in ji položil roko na glavo. Zastokala je in naslonila glavo ob Gašperjevo koleno. Prve solze so ji prikapljale iz vročih oči.

Tedaj se je spomnila in vstala:

"In Marija?"

Odkimal je z glavo.

"Ne moremo je rešiti," je iztisnil in si brisal sajasti obraz.

Katka je povesila glavo.

Potem se je stresla. Vzrav-nala se je in zamrmrala:

"Rešim jo sama."

Sklonila se je k mrtvemu Drejcu in ga poljubila na mrzlo sajasto čelo.

Nato glasno, med ihtenjem:

(Nadaljevanje)

Mali oglasi

Proda se

delikatesno trgovino, z grocerijo in mesom za sendviče. Pokličite ORchard 6440. Proda se radi boleznij. Zelo prometen prostor, in sedanjí lastnik je na temu mestu devet let.

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Ave.

Hišni predmeti in godbeni instrumenti

Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni instrument.

HEnderson 0139

Uradniki društva Slovenski dom, št. 6 SDZ

Predsednik Louis Godec; podpredsednik Andrew Pezdír; tajnica Albina Vesel, 877 E. 185 St., KE. 5135; blagajnik Joseph Mah; zapisničarica Mary Coprich; nadzorniki: John Barkovich, John Ivančič in Angela Sajovic. Seje se vršijo vsak tretji petek v mesecu v Slov. društvenem domu na Recher Ave., ob 8. uri zvečer.

Proda se

na 15803 Lorain Ave., trgovino s slaščicami, cigarami in sladoledom. Sedanjí lastnik je na tem mestu 18 let. \$1000 tedenskih dohodkov. Več podrobnosti dobite na 8429 Broadway.

Dobri nakupi

blaga — ostankov, za obleke. Velika izbira, poceni. Wolf's Reliable Store, 6908 Superior Ave. Naše cene vam bodo uga-jale.

Hiše naprodaj

Bungalow s 6 sobami in "sun room"; garaža za 2 avta, klet pod celo hišo; gorkota na for-nez. V zelo dobrem stanju. Cena samo \$3,950.

V Euclidu, bungalow s 4 sobami, s steklenimi šipami obit porč, garaža za 2 avta, 2 veliki loti. Cena \$6,800.

Hiša za 2 družini, po 4 sobe vsako stanovanje, E. 167 St. Zelo snažno vse skozi. Cena \$7,500.

Na Huntmere Ave. Hiša za 2 družini, 12 sob. Moderna hiša. Cena \$10,000.

V zadnjem času smo označili več zelo dobrih domov za prodajo. Nekateri so izborni nakupi, in priporočamo vam, da se zglasite pri nas in se prepričate, da boste pri nas najboljše postreženi.

KNIFIC REALTY

18603 ST. CLAIR AVE. IV. 7540, če ni odgovora, pokličite KE. 0288

Rudolph Knific in Julia Russ, prodajalca

Za delavce

ŽENSKÉ

ZA ČIŠČENJE

Nočno delo

3. popoldne do 11. zvečer
Plača od ure in čas in pol za overtime

Morajo biti državljanke

American Stove Co.

Aircraft Division

1825 E. 40th St.

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

DEKLETA — ŽENE

Polni čas

Plača od ure
Tiho, prijetno, čisto delo

Stetje in vlaganje kart

Nobeni stroji

Stalno delo

Izborna okolice, katere boste veseli

WO. 8814 Line 63

ali

1328 W. 78 St.

blizu Lake Ave.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv.

šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri o-

brambnem delu, se ne prijavite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zv. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se

zahteva

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

SMASH THE AXIS

WAR BONDS

Mali oglasi

V najem

se odda stanovanje s 5 sobami, zgoraj; kopalnica in gorkota. Odda se mirni odrasli družini. Poizve se na 959 E. 67 St., spodaj, v soboto in nedeljo celi dan, druge dni po 6. uri zvečer.

Mali oglasi

Polna zaloga LINOLEJA

Inlaid burlap back.

Preproge 100 odstot. volnene,

predvojni izdelek, vsakovrstne.

Naša trgovina je odprta vsaki dan od 1. do 8. ure vsake večer; ob ponedeljkih in sredo imamo celi dan zaprto.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.

J. BOHINC

819 EAST 185th ST.

PRODA SE

otroški "high chair" \$4., pohi-

tvo za sprejemno sobo skupno z

Philco radio, za \$275. Poizve

se na 18606 Cherokee Ave., od

E. 185 St., stranska vrata.

ČE JE TREBA

vašo streho pokriti z vročo smo-

lo in gramozom (gravel) ali pa

z azfaltom, obrnite se na v tem

delu zanesljivo in najstarejšo

firmito v naselbinii.

KATZ ROOFING CO.

861 E. 72 St.

GA. 2115

Podnevi ali ob večerih

Zavarovalnino

proti

ognju, tatvini,

avtomobilskim nesrečam

itd.

preskrbi

JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKLICITE: